

GRUPO PROVINCIAL

G-32014003

xosebaltar@bng.gal

Bernardo Varela López, voceiro do grupo provincial do BNG na Deputación de Ourense, ao abeiro da Lei da Administración Local de Galiza e demais disposicións concordantes presenta a seguinte **MOCIÓN sobre incremento dos abusos bancarios contra as persoas consumidoras e o deterioro dos servizos financeiros en Galiza**

Exposición de motivos

Nos últimos anos vimos como se agravaba o proceso de concentración e centralización bancaria, con graves consecuencias para Galiza. A crise financeira que estoura no ano 2008, no lugar de supoñer un cambio para reforzar a transparencia, a intervención e o control público para evitar novas burbullas financeiras, supuxo todo o contrario. Ademais do rescate bancario con fondos públicos (que non se recuperou, pois o propio Banco de España dá por perdidos máis de 42.000 millóns de euros) as medidas daquela impulsadas no ámbito do Estado español por parte de PP e PSOE supuxeron unha reestruturación que avanzou na concentración do sector, na destrución e precarización de emprego e no empeoramento dos servizos e das condicións para particulares e para pequenas e medianas empresas, impondo comisións abusivas, mantendo unha política comercial agresiva de colocación de produtos moitas veces dubidosos ou dificultando o acceso a crédito.

Este proceso, sostido no tempo, tivo ademais como consecuencia en Galiza a privatización e bancarización das antigas caixas de aforros e unha progresiva perda de galegidade do sector financeiro que ten como un dos feitos recentes máis importantes a venda do Banco Popular ao Santander polo ridículo prezo dun euro no ano 2017.

No ano 2017, cando se produce esta compra, había en Galiza 415 oficinas: 207 do Banco Pastor, que se mantíña en Galiza con presenza propia, a pesar de ser vendido ao Banco Popular en 2011; 171 oficinas do Banco Santander e 37 do Banco Popular, que xa absorbera en 2008 ao BANCO DE GALICIA, froito da fusión do Banco de Vigo e do Banco de Lugo, e que no momento da súa fusión co Popular, contaba con uns fondos propios de 462 millóns de euros, uns depósitos de clientes de 3 113 millóns de euros e os créditos e préstamos coa clientela chegaban aos 4 386 millóns de euros. Cos procesos de fusión, en novembro de 2020 só quedaban 234 destas oficinas: 102 na Coruña; 30 en Lugo; 27 en Ourense e 75 en Pontevedra.

Esta situación vaise agravar coa redución de persoal acordada no Expediente de Regulación de Emprego asinado en decembro de 2020. En Galiza este ERE suporá a perda de 370 empregos e o previsible peche de 79 oficinas máis, 9 das cales son de Ourense.

O impacto social e económico deste proceso de concentración e centralización é múltiplo. Destrucción de postos de traballo e precarización do emprego. Menos oficinas e menos persoal trae consigo unha maior carga de traballo para as empregadas e empregados, incerteza na mobilidade xeográfica e tamén unha maior presión sobre as traballadoras e os traballadores.

Exclusión ou maior dificultade de acceso de sectores da cidadanía a servizos financeiros básicos, derivadas do peche de oficinas (cun impacto singular en concellos rurais), a migración aos servizos dixitais (agravando as consecuencias da fenda dixital, cun impacto singular nas persoas maiores) e o empeoramento da calidade do servizo (longas colas para entrar nas oficinas e innumerábeis dificultades para poder solucionar presencialmente as xestións).

Un modelo de negocio afastado das necesidades da maioría social e das necesidades de financiamento da nosa economía produtiva. Orientado a dar servizo ás grandes empresas e corporacións antes que a PEMES, autónomos e particulares e a privilexiar a colocación de produtos cada vez máis complexos e de maior risco aos servizos vencellados á xestión dos depósitos de pequenas e pequenos aforradores

Os peches de centros de traballo rendíbeis, as restricións de servizo e as colas supoñen un problema laboral e anticipan a destrución de novos postos de

traballo. Está en xogo que territorios cada vez máis amplos podan quedar sen servizos financeiros e que a marxinação afecte á poboación con menores ingresos ou a que ten maior dificultade para o uso das novas tecnoloxías

A nivel provincial reduciuse de 353 oficinas a 174 no período de 2010 a 2020, un 50,8% menos, segundo datos do Bando de España, coa total desaparición dos servizos financeiros en 26 Concellos , practicamente 1/3 do total, cando en 2009 eran só 10 municipios dos 92 concellos os que carecían de servizos financeiros.

Porén esta merma afectou a todos os concellos da provincia. No caso da capital, entre 2009 e 2019 a cifra de oficinas pasou de 116 a 63. E nas localidades máis poboadas tampouco se libraron da perda destes servizos: Allariz pasou de 7 a 5 puntos de atención física; Barbadás de 6 a 2; San Cibrao das Viñas de 6 a 4; en Ribadavia de 7 a 5; en Celanova de 9 a 6; en Trives, de 5 a 2; no Barco de Valdeorras de 14 a 6 e en Verín de 12 a 8.

Xunto a perda de servizos financeiros no territorio a perda de músculo financeiro de Galiza tamén foi analizada polo nacionalismo galego como un dos principais problemas do noso país, con graves consecuencias no tecido económico e produtivo.

Desde o BNG seguimos defendendo que a alternativa a esta situación pasa necesariamente por medidas estruturais para regular o sector financeiro para limitar a especulación e subordinar a actividade financeira ás necesidades socioeconómicas do noso país. Para iso, apostamos polo impulso á banca pública galega e novas fórmulas de participación pública, reformulando os instrumentos de crédito e adoptando as medidas necesarias para que o aforro galego reverta en crédito e investimento no noso país.

A Banca Pública xa existe nunha grande variedade de países e desempeña un grande papel na estabilidade económica. Só en Europa existen 127 entidades de capital completamente público, cunha densa rede de caixas de aforro en Alemaña e bancos públicos noutros 31 estados europeos; a banca pública funciona, con grande relevancia económica, en países tan diversos como Rusia, onde despraza paulatinamente a banca privada, India, onde drenou crédito mentres a banca privada afrontaba perdas pola especulación, ou China, onde a maior parte dos bancos están controlados polo Estado, e mesmo hai exemplos en Estados Unidos, en Dakota do Norte, cun goberno do

Partido Republicano. Se carecemos de banca pública non é porque sexa imposible desenvolve-la no actual marco, senón pola falta de vontade política dos gobernos galego e español, máis interesados en reforzar a hexemonía do capital privado.

Galiza ten hoxe uns índices de concentración superiores á media estatal e europea e as entidades aproveitan isto para pactar condicións e reducir progresivamente a rede de oficinas ao tempo que empeoran as condicións, buscando o máximo beneficio económico a costa das persoas consumidoras e das e dos traballadores, que sofren constantes ERE e precarizacións.

Coa irrupción da pandemia do coronavirus a cobiza das entidades vai a máis e empregan o coronavirus coartada para seguir adiante cunha folla de ruta de oligopolización orquestrada tamén a nivel europeo e internacional.

Nestes meses vimos, por exemplo, como no medio do Estado de Alarma, no mes de marzo de 2020, Abanca incrementaba de forma substancial as súas comisións e cambiaba as condicións, motivo que no noso país levou a protestas e concentracións. Nos primeiros meses de 2021 estamos vendo como diversas entidades volven incrementar as comisións. Nestes meses de pandemia vimos tamén como as entidades pecharon oficinas definitiva ou temporalmente, no lugar de ampliaren horarios e persoal por mor da crise sanitaria. Así mesmo, contradicindo as normas de competencia as entidades pactaron horarios de caixa obrigando ás e aos usuarios a ir nas primeiras horas da mañá. Nalgúns casos, como é o do xa nomeado Banco Santander, é xa imposible pasar diante dunha sucursal sen ver enormes colas que non se explican pola limitación de aforo senón polo abuso na prestación de servizos e a falta de persoal.

A pandemia está a ser tamén unha coartada para obrigar á clientela, con independencia das súas condicións ou habilidades persoais, a empregar a banca virtual, abusando especialmente das persoas maiores ao convertelas en vulnerábeis financeiramente ao obrigalos practicamente a que terceiras persoas xestionen as súas contas. A gota que colmou o vaso foi a campaña publicitaria que Abanca tivo que retirar por presión social ao “convidar” aos noso maiores a empregar este soporte da mesma maneira que ven as e os netos na tableta. A campaña é só a punta do iceberg do que está acontecendo e do desamparo que sofren as e os consumidores, especialmente os máis maiores e as persoas con peores situacións económicas, que non son clientes

interesantes para as entidades, que buscan eliminalos. O feito de Abanca retirar a campaña non está a supoñer un cambio no modus operandi desta ou doutras entidades.

Nesta nova crise estamos asistindo a unha nova fase de fusións na que se está a dar un novo aumento da concentración bancaria e redución da oferta. Esta vía é alentada por parte de organismos internacionais como o Banco Central Europeo (BCE) situando as fusións como urxentes diante dos danos “estruturais” da pandemia, o que amosa o fracaso do anterior rescate e das medidas impulsadas e que estamos nun momento de cambio que trae máis abusos, máis perda de oficinas, máis destrución de emprego e un empeoramento global da atención e das condicións.

Esta grave situación fai necesaria unha ampla resposta social e política ante a inacción do goberno central, de quen depende a regulación bancaria, ou do goberno da Xunta, que ten competencias exclusivas en materia de consumo que non emprega.

Por todos estes motivos, o **Pleno da DEPUTACIÓN DE OURENSE** adopta os seguintes:

ACORDOS

1. Instar ao goberno central a desenvolver as mudanzas oportunas no ámbito da regulación do sector bancario para poñer freo ás consecuencias do aumento da concentración bancaria, do incumprimento das normas de competencia e do agravamento da exclusión financeira, concretamente para dar resposta á escalada de abusos bancarios en materia de restricción de servizos, pacto de horarios para limitar os servizos de caixa, incremento de comisións e reducións drásticas de oficinas e persoal.

2. Instar a Xunta de Galiza a desenvolver as súas competencias exclusivas en materia de consumo impulsando, ao abeiro do Instituto Galego de Consumo e da Competencia campaña colectiva de reclamacións bancarias, información ás persoas consumidoras e estudos propios sobre a vulneración dos seus dereitos.
3. Expresar o apoio da Corporación Provincial ás xustas reivindicacións das traballadoras e traballadores da banca en defensa dos postos de traballo e do mantemento dos servizos financeiros básicos no territorio galego e dirixirse ás entidades bancarias da Provincia para demandar o mantemento dos servizos.
4. Trasladar este acordo a dirección do Banco Santander para que reconsidere a súa decisión do peche de oficinas e manteña o servizos á súa clientela.

En Ourense, 15 de marzo de 2021

Asdo: Bernardo Varela López
Voceiro do grupo provincial do BNG

A Sr. Presidente da Deputación Provincial de Ourense